HRVATSKI SABOR

KLASA: 021-03/26-09/26
URBROJ: 65-26-5

Zagreb, 12. svibnja 2026.

Hs**NP*021-03/26-09/26*65-26-5**Hs

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA U HRVATSKOM SABORU

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA RADNIH TIJELA

U Dnevnom redu 10. sjednice Hrvatskoga sabora je, pod točkom 101. podtočka 4., „Izvještaj o radu obveznih mirovinskih fondova kojima upravlja Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d. za 2025. godinu".

Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d. je, predsjedniku Hrvatskoga sabora, aktom od 11. svibnja 2026. godine dostavio ***ispravak zajedničkog Izvještaja o radu obveznih mirovinskih fondova za 2025. godinu***, koji Vam u privitku dostavljam.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

Raiffeisen
Mirovinski Fondovi

Hs**NP*021-03/26-09/26*324-26-4**Hs

Zagreb 11. svibnja 2026. godine
Poslovni broj: 2026-IP-62
RMF26185917

REPUBLIKA HRVATSKA
65 HRVATSKI SABOR
ZAGREB

Primljeno: 12-05-2026		
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.	
021-03/26-09/26	65	
Urudžbeni broj	Pril.	Vrijednost
324-26-4	1	-

HRVATSKI SABOR
Ured Predsjednika Hrvatskog Sabora
Ilica 256B/ zgrada 62
10 000 Zagreb

Predmet: Ispravak Izvještaja o radu obveznih mirovinskih fondova za 2025. godinu,
- dostavlja se

Poštovani,

temeljem članka 150. Zakona o obveznim mirovinskim fondovima (Narodne novine, broj 19/2014, 93/2015, 64/2018, 115/2018, 58/2020 i 156/2023), Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d. podnosi Hrvatskom saboru ispravak zajedničkog Izvještaja o radu obveznih mirovinskih fondova za 2025. godinu.

S poštovanjem,

Gordan Šumanović, predsjednik Uprave

Eva Horvat, članica Uprave

Raiffeisen
MIROVINSKO DRUŠTVO
Raiffeisen društvo za upravljanje obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima d.d.
Zagreb, Petrinjska 59

Izvještaj o radu obveznih mirovinskih fondova za 2025. godinu

A·Z MIROVINSKI FONDOVI

OBVEZNI MIROVINSKI FONDOVI
PBZ CROATIA OSIGURANJE

ERSTE PLAVI
Mirovinski fondovi

Raiffeisen
Mirovinski Fondovi

1. Poslovanje obveznih mirovinskih fondova u 2025. godini

Godina 2025. obilježila je dvadeset i četvrtu godinu djelovanja obveznih mirovinskih fondova (u daljnjem tekstu: OMF) u Republici Hrvatskoj. Na kraju godine OMF-ovi su upravljali imovinom u iznosu od 26,45 milijardi eura ostvarivši prosječne prinose od 15,99% u fondovima kategorije A, 8,83% u fondovima kategorije B te 2,08% u fondovima kategorije C. Imovina na osobnim računima osiguranika tijekom 2025. godine značajno je porasla u odnosu na prethodnu godinu. Rast od 13,92% rezultat je kontinuiranih uplata doprinosa, kao i ostvarenih prinosa na uložena sredstva.

Globalno gospodarstvo u 2025. godini ostvarilo je stabilan rast od oko 2,9%, unatoč ranijim strahovima od recesije povezanima s američkim trgovinskim politikama. Carine nisu značajnije poremetile opskrbne lance niti snažno potaknule inflaciju, dok su ulaganja u umjetnu inteligenciju i povoljni financijski uvjeti ostali glavni pokretači rasta. Istodobno se produbilo razdvajanje između gospodarskog rasta i kretanja na tržištu rada, uz stagnaciju zapošljavanja i inflaciju koja se zadržala oko 3%.

Američko gospodarstvo ostvarilo je rast od približno 2%, uz izraženu divergenciju između snažnih tržišta kapitala i solidnih korporativnih rezultata s jedne strane te postupnog slabljenja tržišta rada s druge strane. Američki FED je tijekom godine nastavio snižavati kamatne stope približivši ih neutralnoj razini, ali uz oprezan pristup i naglasak na upravljanje rizicima. FED-ova referentna kamata na kraju 2025. iznosila je 3,64%, a donja i gornja granica bile su 3,5,% do 3,75%. FED je od rujna 2025. kumulativno snizio kamatne stope za 75 baznih bodova, odnosno za 150 baznih bodova od rujna 2024.

Europodručje je pokazalo veću otpornost nego se očekivalo uz ubrzanje rasta na oko 1,4%, stabilno tržište rada i inflaciju blizu ciljanih 2%. Trgovinska neizvjesnost povezana s američkim carinama nije imala tako snažan negativan učinak na gospodarstvo kao što se predviđalo. Prema PMI pokazatelju (indeks menadžera nabave) uslužni sektor nastavlja solidno rasti, a proizvodni sektor više ne predstavlja uteg za ukupnu aktivnost. Suočavanje s geopolitičkim izazovima u 2025. godini je dovelo do strateške odluke oko povećanja izdvajanja za obrambeni sektor. Njemački zaokret je bio najupečatljiviji te je doveo do temeljitog preispitivanja obrambene potrošnje i šire gospodarske politike. ECB je na četiri uzastopna sastanka tijekom prve polovice godine spustila kamatnu stopu za 25 bp do iznosa od 2%, što predstavlja smanjenje kamate od ukupno 200 bp od njene najviše vrijednosti u svibnju 2024. Na sastancima koji su uslijedili, ECB je zadržao kamatnu stopu na 2% uz obrazloženje da su izgledi za gospodarski rast solidni, nezaposlenost niska, a dugoročna inflacijska očekivanja stabilna.

Financijska tržišta obilježila je snažna, ali koncentrirana ekspanzija predvođena velikim tehnološkim kompanijama, dok su europska tržišta također ostvarila iznadprosječne prinose. Američki dionički indeks S&P 500 se treću godinu zaredom zadržao u snažno rastućem tržištu, iako rast tijekom 2025. nije bio ujednačen. Dionice s najvećom kapitalizacijom i tehnološki sektor bilježili su snažan rast zarada i cijena dionica, dok su zarade i tržišna izvedba ostatka indeksa uglavnom stagnirale. S&P 500 indeks zabilježio je u travnju 2025. godine posebno snažnu korekciju te je pao za nešto manje od 20% u periodu između sredine veljače i travnja, dok je američki tehnološki indeks Nasdaq pao za gotovo 25%. Ključni pokretači tog pada bili su zabrinutosti povezane s carinama te prelijevanje negativnih učinaka na američki tehnološki sektor nakon uvođenja kineskog projekta umjetne inteligencije. Međutim, oporavak od travanjskog dna bio je isto tako snažan te su oba američka indeksa porasla su za gotovo 45% u odnosu

na najnižu razinu. Indeks S&P 500 je u 2025. godini rastao za 16%, najvećih 7 tehnoloških dionica za 23%, a sam indeks Nasdaq za 20%. Osim za američki tehnološki indeks, godina je bila dobra i za druge dioničke indekse, slovenski SBITOP rastao je 50%, španjolski IBEX 49%, talijanski FTSEMIB 31%, njemački DAX 23%, kao i hrvatski CROBEX s rastom od 20%. Šira zabrinutost investitora povezana s održivošću američkog duga, globalnim monetarnim popuštanjem, inflacijom, relativno snažnim valuacijama tehnoloških dionica, pitanjem neovisnosti FED-a i općom političkom neizvjesnošću, stvorila su u 2025. godini prostor za snaži rast potražnje za zlatom (+65%) i srebrom (+149%). Za obvezničko tržište 2025. godina je bila iznimno volatilna. Prinosi na njemačke državne obveznice su porasli tijekom 2025. godine temeljem očekivanja ekspanzivnije fiskalne politike, dok su se spreadovi na državne obveznice europodručja nastavili spuštati.

Tijekom 2025. godine nastavljeno je financiranje domaćih kompanija putem tržišta kapitala, pri čemu su OMF-ovi zadržali značajnu ulogu. Tijekom godine provedene su inicijalne javne ponude (IPO) društava ING-Grad d.d., Žito d.d. i Tokić d.d., a u kojima su OMF-ovi sudjelovali kao važni institucionalni ulagatelji. Uz navedeno, fondovi su bili aktivni i na sekundarnom tržištu kapitala kroz kontinuirano trgovanje dionicama domaćih izdavatelja.

OMF-ovi predstavljaju ključan izvor dugoročnog domaćeg financiranja Republike Hrvatske te značajnog sudionika u izdanjima putem kojih Republika Hrvatska prikuplja sredstva na domaćem i međunarodnim tržištima kapitala. Kroz ulaganja u državne vrijednosne papire i korporativne obveznice imaju važnu ulogu u financiranju domaćeg gospodarstva, doprinoseći razvoju tržišta kapitala, poticanju investicija i ukupnom gospodarskom rastu.

Dodatno, ulaganjima u alternativne investicijske fondove OMF-ovi doprinose razvoju domaće private equity i venture capital industrije te osiguravaju dodatne izvore financiranja za rast i razvoj hrvatskih poduzeća.

Nadzor nad poslovanjem mirovinskih društava te mirovinskih fondova pod njihovim upravljanjem provodi Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (u daljnjem tekstu: HANFA). Osnovni ciljevi nadzora su provjera zakonitosti poslovanja, procjena sigurnosti i stabilnosti poslovanja mirovinskih društava i fondova, a sve radi zaštite članova mirovinskih fondova, javnog interesa, pridonošenja stabilnosti financijskog sustava te promicanja i očuvanja povjerenja u tržište kapitala.

2. Imovina i struktura portfelja obveznih mirovinskih fondova

Sukladno Zakonu o obveznim mirovinskim fondovima (Narodne novine, broj 19/14, 93/15, 64/18, 115/18, 58/20 i 156/23, dalje u tekstu: Zakon), obvezni mirovinski fond je zasebna imovina bez pravne osobnosti, koji se kao fond posebne vrste osniva radi prikupljanja novčanih sredstava uplaćivanjem doprinosa članova mirovinskog fonda i ulaganja tih sredstava s ciljem povećanja vrijednosti imovine mirovinskog fonda radi osiguranja isplate mirovinskih davanja članovima mirovinskog fonda, u skladu sa zakonskim odredbama.

Neto imovina pod upravljanjem OMF-ova na dan 31. prosinca 2025. godine iznosila je 26.452.657.538 eura (2024.: 23.220.444.751 eura) što predstavlja rast od 13,92% u odnosu na kraj prethodne godine.

Od ukupne neto imovine OMF-ova tek 4,61%, tj. 1.219.716.786 eura odnosi se na imovinu fondova kategorije A, na imovinu fondova kategorije C 6,13%, tj. 1.622.225.760 eura, dok najveći dio, čak 89,26%, tj. 23.610.714.992 eura, čini imovina fondova kategorije B.

2.1 Struktura portfelja obveznih mirovinskih fondova kategorije A

Slika 1: Struktura ulaganja OMF-ova kategorije A na dan 31.12.2025. godine

Klasa imovine	Iznos (tis. EUR)
Novčana sredstva	13.982
Potraživanja	9.728
Domaće dionice	222.591
Domaće obveznice	250.734
Domaći alternativni fondovi	8.002
Domaći UCITS fondovi	11.098
Inozemne dionice	193.326
Inozemne obveznice	188.631
Inozemni alternativni fondovi	18.386
Inozemni UCITS fondovi	168.110
Nekretnine	6.169
Ostala imovina*	129.768
Ukupna imovina	1.220.525
Ukupna neto imovina	1.219.717

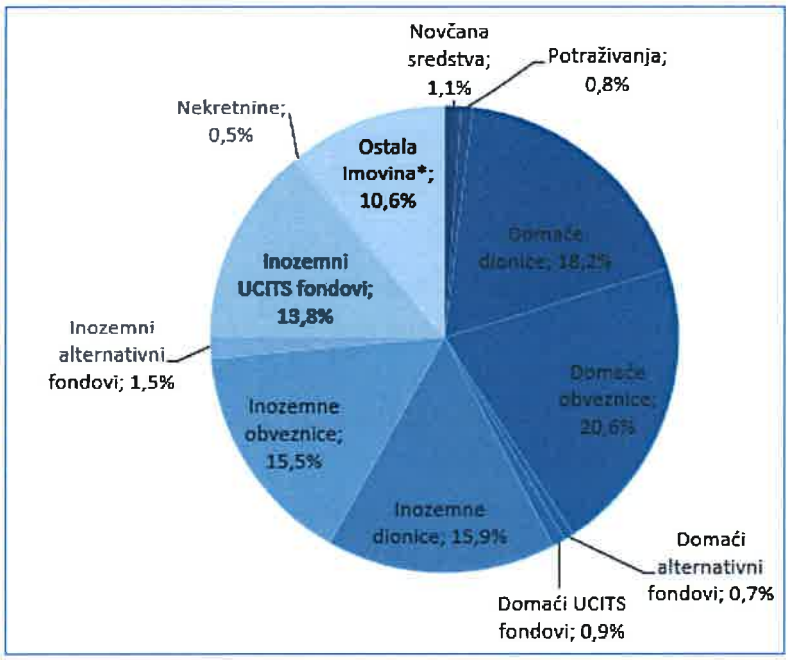

*Ostala imovina uključuje instrumente tržišta novca i depozite

Izvor: HANFA

OMF-ovi kategorije A namijenjeni su mlađim članovima i onima koji preferiraju nešto rizičnija ulaganja koja posljedično u dužem roku mogu osigurati i veće prinose. Kako je vidljivo iz Slike 1 fondovi kategorije A na kraju 2025. godine imali su uloženo oko 48,8% na domaćim i inozemnim dioničkim tržištima, kao i UCITS fondovima. U ovoj kategoriji OMF-ova maksimalna dozvoljena izloženost dioničkom tržištu (kroz direktna ulaganja u dionice ili indirektno putem investicijskih fondova koji ulažu u dionice) iznosi 70% neto imovine mirovinskog fonda. U domaćim državnim, korporativnim i municipalnim obveznicama bilo je uloženo oko 20,6% sredstava, dok je u inozemnim obveznicama ta izloženost iznosila oko 15,5% neto imovine. U domaćim i inozemnim alternativnim fondovima bilo je uloženo oko 2,2% neto imovine. Izloženost nekretninama iznosila je 0,7%.

2.2 Struktura portfelja obveznih mirovinskih fondova kategorije B

Slika 2: Struktura ulaganja OMF-ova kategorije B na dan 31.12.2025. godine

Klasa imovine	Iznos (tis. EUR)
Novčana sredstva	62.714
Potraživanja	667.343
Domaće dionice	3.482.135
Domaće obveznice	8.858.849
Domaći alternativni fondovi	79.095
Domaći UCITS fondovi	31.548
Inozemne dionice	2.559.267
Inozemne obveznice	4.223.614
Inozemni alternativni fondovi	506.156
Inozemni UCITS fondovi	1.970.269
Nekretnine	166.990
Ostala imovina*	1.673.960
Ukupna imovina	24.281.939
Ukupna neto imovina	23.610.715

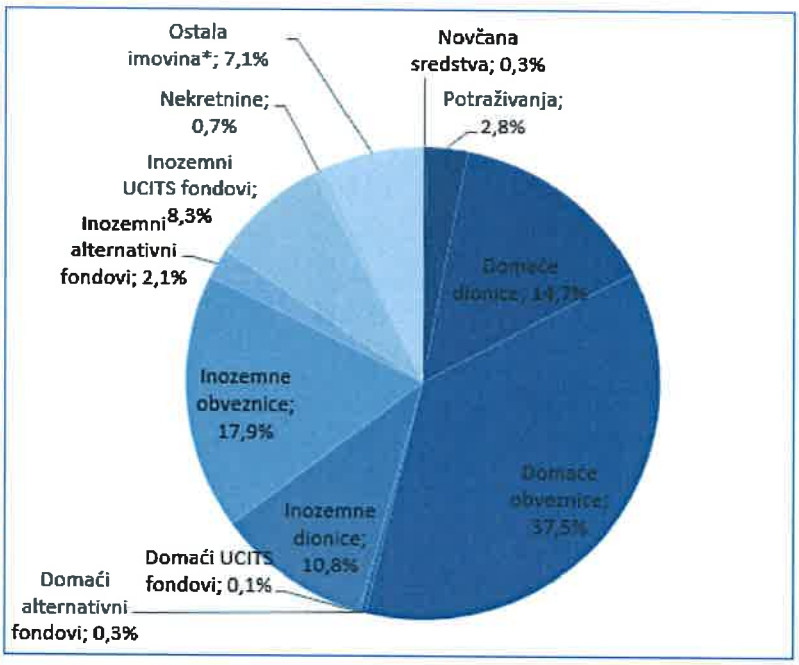

*Ostala imovina uključuje instrumente tržišta novca i depozite

Izvor: HANFA

OMF-ovi kategorije B slijednici su jedinstvenih OMF-ova od vremena prije uvođenja kategorija A, B i C te sukladno tome kategorija OMF-ova u kojoj je daleko najviše članstva i imovine. Kako je vidljivo iz Slike 2, OMF-ovi kategorije B na kraju 2025. godine imali su oko 37,5% sredstava uloženo u domaće državne i korporativne obveznice te oko 34,1% na domaćim i inozemnim dioničkim tržištima, kao i UCITS fondovima. U ovoj kategoriji OMF-ova maksimalno dozvoljena izloženost dioničkom tržištu po Zakonu (kroz direktna ulaganja u dionice ili indirektno putem investicijskih fondova koji ulažu u dionice) iznosi 40% neto imovine mirovinskog fonda. U inozemnim obveznicama bilo je uloženo 17,9% neto imovine, a u domaćim i inozemnim alternativnim fondovima oko 2,5% neto imovine.

2.3 Struktura portfelja obveznih mirovinskih fondova kategorije C

Slika 3: Struktura ulaganja OMF-ova kategorije C na dan 31.12.2025. godine

Klasa imovine	Iznos (tis. HRK)
Novčana sredstva	10.882
Potraživanja	5.000
Domaće državne obveznice	1.127.103
Domaće municipalne obveznice	167
Domaće korporativne obveznice	42.233
Domaći UCITS fondovi	0
Domaće dionice	0
Inozemne državne obveznice	162.164
Inozemne municipalne obveznice	0
Inozemne korporativne obveznice	21.465
Inozemni UCITS fondovi	31.559
Inozemne dionice	0
Ostala imovina*	232.076
Ukupna imovina	1.632.649
Ukupna neto imovina	1.622.226

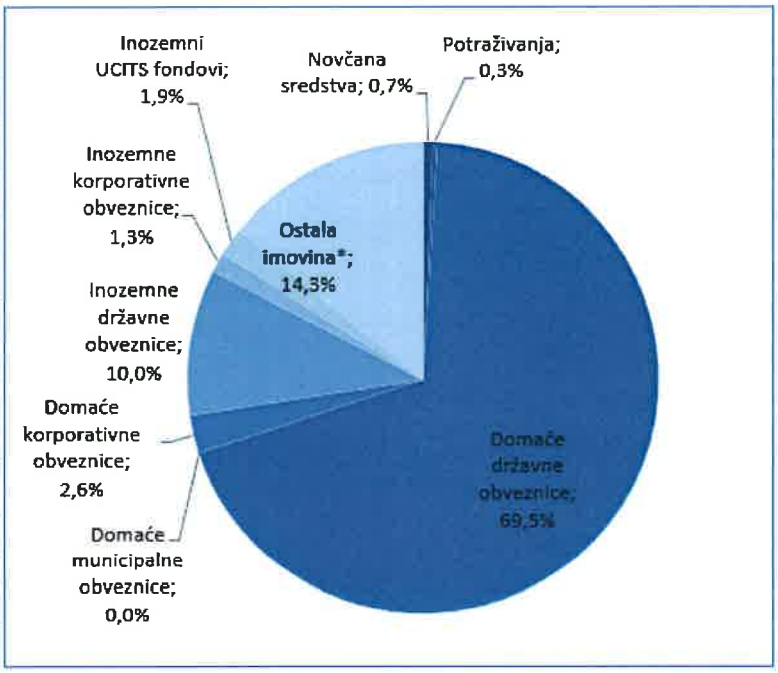

*Ostala imovina uključuje instrumente tržišta novca i depozite

Izvor: HANFA

OMF-ovi kategorije C namijenjeni su članovima koji su najbliže umirovljenju te svim ostalim članovima čija je sklonost rizicima vrlo niska. U ovoj kategoriji OMF-ova dozvoljeno je ulaganje u obveznice i investicijske fondove koji ulažu u obveznice te u instrumente novčanog tržišta, uz dopuštenu izloženost likvidnim dioničkim instrumentima do maksimalno 10% neto imovine mirovinskog fonda. Kako je vidljivo iz Slike 3, fondovi kategorije C ulagali su pretežito u domaće i inozemne državne obveznice, a u manjoj mjeri u domaće i inozemne korporativne obveznice te u inozemne UCITS fondove, dok u dioničke instrumente nisu investirali.

3. Rezultati poslovanja obveznih mirovinskih fondova

Na kraju 2025. godine neto imovina OMF-ova dosegnula je 26,45 milijardi eura uz rast na godišnjoj razini od 13,92%. Mirovinski doprinosi uplaćeni u II. stup u 2025. godini iznosili su 1,75 milijardi eura, a isplate iz II. stupa po osnovi zatvaranja računa člana (odlazak u mirovinu, smrt) iznosile su 503 milijuna eura. OMF-ovi su u 2025. godini imali dobit od 1,99 milijardi eura. U 2025. godini ukupna uplata mirovinskih doprinosa u II. stup veća je za 15,5% u odnosu na prethodnu godinu, dok su isplate po osnovi zatvaranja računa člana u istom razdoblju povećane za 26,2%. Kretanje neto imovine OMF-ova u periodu od osnivanja do kraja 2025. prikazano je na slici 4, a u tablici 1 dan je prikaz imovine OMF-ova od početka uvođenja fondova kategorije A, B i C do kraja 2025.

Slika 4: Kretanje neto imovine obveznih mirovinskih fondova od početka rada

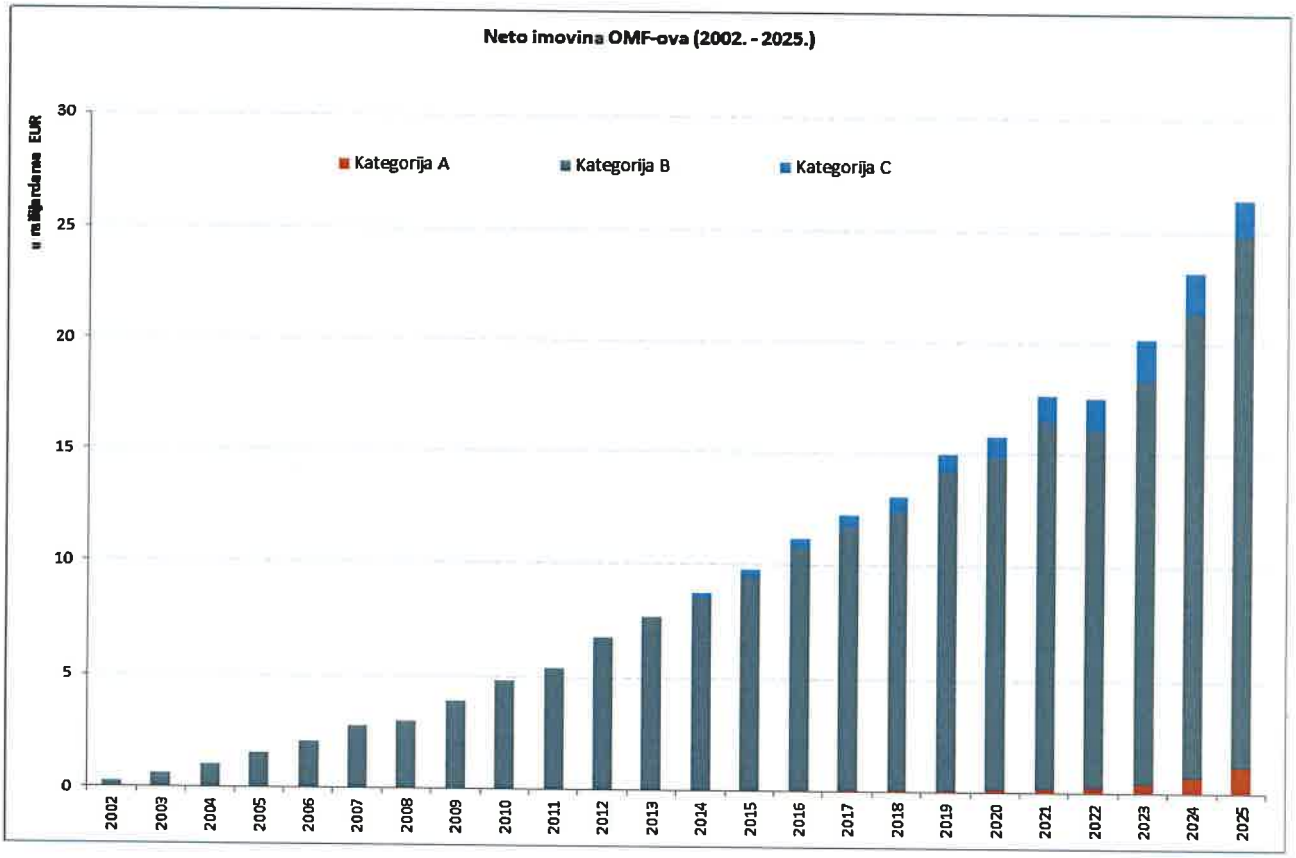

Izvor: HANFA

Tablica 1: Neto imovina obveznih mirovinskih fondova po kategorijama (u mil. eura)

Datum	Kategorija A	Kategorija B	Kategorija C	Ukupno
31.12.2014	47	8.541	209	**8.797**
31.12.2015	55	9.470	297	**9.822**
31.12.2016	67	10.701	405	**11.173**
31.12.2017	78	11.597	526	**12.200**
31.12.2018	87	12.295	642	**13.024**
31.12.2019	110	14.084	750	**14.944**
31.12.2020	131	14.708	965	**15.803**
31.12.2021	192	16.271	1.187	**17.650**
31.12.2022	256	15.849	1.437	**17.543**
31.12.2023	418	17.957	1.859	**20.233**
31.12.2024	737	20.656	1.827	**23.220**
31.12.2025	1.220	23.611	1.622	**26.453**

Izvor: HANFA

3.1 Prinosi obveznih mirovinskih fondova

Prinosi OMF-ova, prikazani putem referentnih indeksa za pojedine kategorije fondova (MIREX A, MIREX B i MIREX C), ostvareni u 2025. godini i od njihovog početka rada dani su u tablici 2.

Tablica 2: Prinosi obveznih mirovinskih fondova prikazani putem indeksa MIREX

	Prinos u 2025. godini (%)	Prinos od početka rada* (%)
MIREX A	15,99	8,44
MIREX B	8,83	5,54
MIREX C	2,08	3,25

** prinos na godišnjoj razini*

Izvor: HANFA

Poslovanje OMF-ova u 2025. godini bilo je pod značajnim utjecajima događaja navedenih u poglavlju 1. Sukladno rastu cijena gotovo svih klasa imovina u 2025. godini, fondovi kategorija A, B i C ostvarili su pozitivne prinose. Pri tome je najveći rast zabilježen kod OMF-ova kategorije A gdje je izloženost dioničkim tržištima najveća. Međutim, promatrajući dugoročnost štednje u mirovinskim fondovima, prinose OMF-ova treba sagledavati na duži rok. Iz tablice 2 vidljivo je da su prinosi OMF-ova od početka rada u skladu s očekivanjima sukladno njihovim profilima rizičnosti, tj. prinos od početka rada fondova kategorije A veći je od fondova kategorije B, a čiji je prinos veći od fondova kategorije C.

Na slikama 5, 6 i 7 prikazana su kretanja vrijednosti indeksa MIREX od početka rada fondova do kraja 2025. godine.

Slika 5: Kretanje vrijednosti indeksa MIREX A

Izvor: HANFA

Slika 6: Kretanje vrijednosti indeksa MIREX B

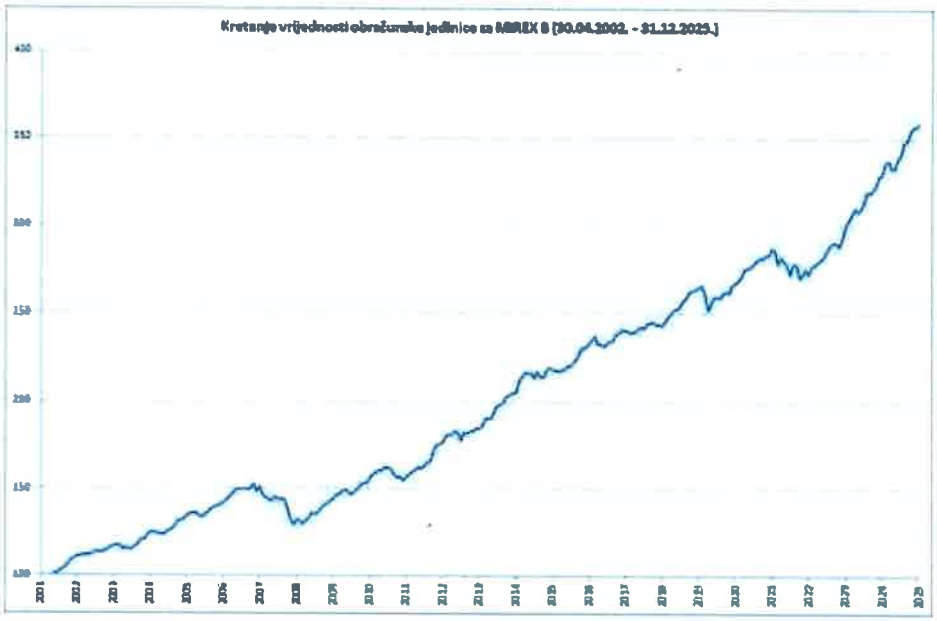

Izvor: HANFA

Slika 7: Kretanje vrijednosti indeksa MIREX C

Izvor: HANFA

Prosječan nominalni godišnji prinos indeksa MIREX B u periodu od početka rada do kraja 2025. godine iznosi 5,54% što upućuje na ispunjavanje ključnih ciljeva mirovinske reforme – osiguravanje sigurnosti uplaćenih sredstava članova te postizanje prinosa koji će uvećati mirovinsku štednju. Na samom početku provođenja mirovinske reforme 2002. godine optimistične prognoze govorile su o mogućim prinosima OMF-ova od 2% iznad stope inflacije. OMF-ovi i dalje ostvaruju bolje rezultate od očekivanja, tj. prosjek godišnjih realnih prinosa OMF-ova kategorije B u periodu od osnivanja do kraja 2025. godine iznosi 2,9%.

Nominalni prinos indeksa MIREX A od početka rada 21. kolovoza 2014. godine do kraja 2025. godine, izražen na godišnjoj razini, iznosio je 8,44% (realno 5,56%), dok je nominalni prinos za MIREX C iznosio 3,25% (realno 0,51%). Na slici 8 prikazani su prinosi indeksa MIREX za pojedinu kategoriju fondova po pojedinim godinama rada kao i od početka rada.

Slika 8: Godišnji nominalni prinosi indeksa MIREX za kategorije A, B i C

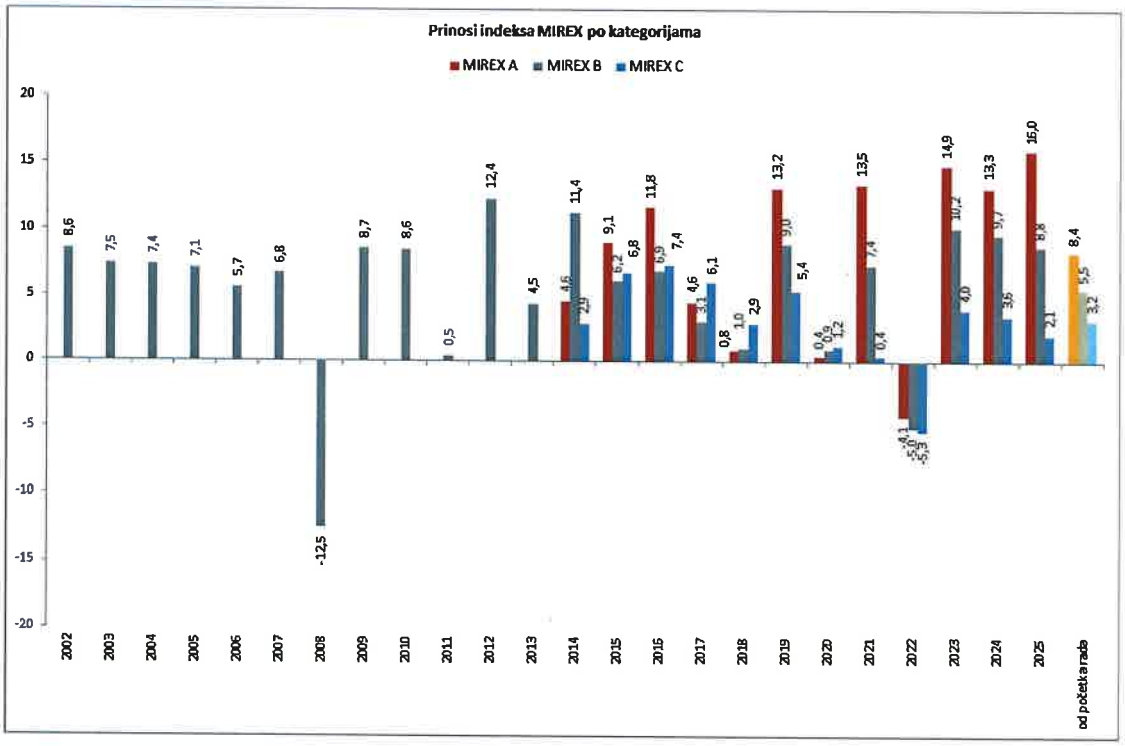

Izvor: HANFA

U 2025. godini dobit OMF-ova iznosila je ukupno za sve fondove 1,99 milijardi eura.

Tablica 3: Podaci o dobiti/gubitku obveznih mirovinskih fondova po kategorijama u 2025. godini

	Dobit/gubitak (mil. EUR)
OMF-ovi kategorije A	130
OMF-ovi kategorije B	1.821
OMF-ovi kategorije C	36
Ukupno	**1.987**

Najveći doprinos prinosu OMF-ova u 2025. godini ostvaren je kroz ulaganja u domaće i inozemne dionice. Kako smo već prethodno naveli, rad mirovinskih fondova treba sagledavati kroz duža razdoblja. Dobici OMF-ova ostvareni kroz protekle godine rada, a s krajem 2025. godine iznosili su preko 11,3 milijardi eura.

4. Članovi obveznih mirovinskih fondova

Krajem 2025. godine OMF-ovi su imali ukupno 2.400.180 članova, a porast u odnosu na prethodnu godinu iznosi 2,8%. U periodu od kraja 2002. do kraja 2025. godine prosječan godišnji rast broja članova iznosi 4,2%. Na slici 9 prikazano je kretanje broja članova OMF-ova od njihovog početka rada.

Slika 9: Kretanje broja članova OMF-ova od početka rada

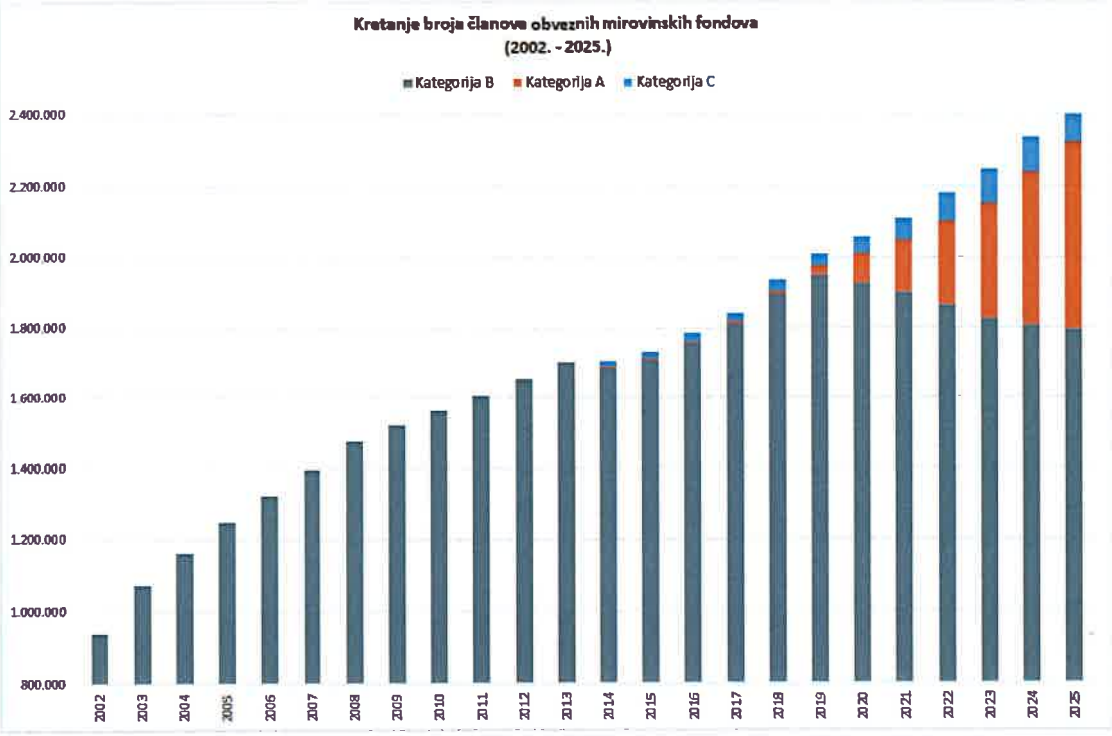

Izvor: HANFA

Uplate doprinosa članova OMF-ova u 2025. godini bile su veće za 15,5% u odnosu na prethodnu godinu. Prosječne uplate po članu u 2025. godini rasle su kod svih fondova u odnosu na prethodnu godinu. Postotak članova OMF-ova koji nisu imali uplate u 2025. godini nije se značajno promijenio u odnosu na prethodnu godinu te je u prosjeku iznosio 23,9% (2024.: 23,3%). Promatramo li članove koji izlaze iz OMF-ova po osnovi odlaska u mirovinu, njihov broj u 2025. godini još uvijek nije značajan u odnosu na ukupno članstvo, ali je u odnosu na prethodnu godinu povećan za 14,3%. Također, broj novih članova OMF-ova (bez prelazaka u druge OMF-ove po sili Zakona) još uvijek značajno premašuje broj članova koji izlaze iz OMF-ova po osnovi odlaska u mirovinu i to za nešto manje od 4 puta.

U 2025. godini nije bilo prelazaka iz fondova kategorije B u fondove kategorije C po sili zakona iz razloga što su takvi prelasci ukinuti izmjenama Zakona koje su stupile na snagu 1. travnja 2024. godine. Tzv. prve prijave (neposredni odabir članstva nakon stjecanja statusa osiguranika u mirovinskom sustavu) u fondove kategorije C su zanemarive, tj. u 2025. godini bilo ih je svega 156 (prethodne godine: 73), dok je broj prelazaka iz fondova kategorija A ili B u fondove kategorije C po osobnom izboru iznosio 75. Kako

je u 2025. godini ukupni broj prestanaka članstva u fondovima kategorije C iznosio 13.193, nastavio se daljnji značajni pad ukupnog broja članova fondova kategorije C, a posljedični time je došlo i do značajnog negativnog novčanog tijeka, tj. većih isplata iz fondova u odnosu na uplate što je u konačnici rezultiralo i značajnim smanjenjem neto imovine fondova kategorije C.

Tablica 4: Uplate, izlasci i promjene članstva u OMF-ovima

		Allianz ZB d.o.o.	Erste d.o.o.	PBZ CO d.d.	Raiffeisen d.d.
Prosječna mjesečna uplata (u 000 eura)	2024	43.744	21.002	25.364	36.218
	2025	49.545	24.659	30.270	41.451
	promjena %	13,3%	17,4%	19,3%	14,4%
Ukupna uplata (u 000 eura)	2024	524.927	252.020	304.379	434.613
	2025	594.544	295.904	363.243	497.410
	promjena %	13,3%	17,4%	19,3%	14,4%
Uplata po članu (u eura)	2024	60,9	48,9	52,4	55,6
	2025	65,9	57,6	59,3	61,6
	promjena %	8,2%	17,9%	13,2%	10,7%
Broj članova bez uplata	2024	22,5%	23,7%	23,7%	23,3%
	2025	23,3%	24,4%	23,6%	24,2%
	promjena %	3,6%	3,0%	-0,4%	4,2%
Ukupni izlasci članova po osnovi odlaska u mirovinu		7.490	5.456	3.981	6.513

5. Naknade i zarade društava za upravljanje

Mirovinsko društvo radi pokrića svojih troškova može, sukladno zakonskim odredbama, zaračunati samo upravljačku i izlaznu naknadu. Važno za istaknuti je da mirovinska društva od 2024. godine nemaju prihode od ulazne naknade budući da je ista ukinuta, a u skladu s novim zakonskim propisima.

U 2025. godini najviša naknada za upravljanje OMF-ovima iznosila je 0,24% godišnje od osnovice, tj. od ukupne imovine fonda umanjene za obveze spram ulaganja. Međutim, od 2019. godine društva imaju pravo na iznos naknade za upravljanje koji čini 20% ukupno naplaćenog iznosa naknade za upravljanje od strane svih društava koja upravljaju OMF-ovima u obračunskom razdoblju od jedne kalendarske godine. Tijekom 2025. godine dva društva su obračunala i naplatila naknadu za upravljanje OMF-ovima veću od prethodno navedenog ograničenja te će se 55% tako više naplaćenog iznosa naknade za upravljanje u iznosu od 8,04 milijuna eura do 30. travnja 2026. godine uplatiti Središnjem registru osiguranika (dalje u tekstu: REGOS) kako bi se izvršio raspored tih sredstava svim OMF-ovima. Ovakav način povrata dijela naknade za upravljanje dodatno smanjuje stopu naknade za upravljanje za pojedina društva. Općenito se naknada za upravljanje OMF-ovima smanjivala tijekom godina kako je rasla njihova

imovina. Slika 10 prikazuje kretanje neto vrijednosti imovine OMF-ova, naknade za upravljanje i efektivne naknade za upravljanje (naknada za upravljanje umanjenja za povrat) u periodu od 2006. godine do 2029. godine (za period od 2026. do 2029. godine dane su projekcije kretanja imovine fondova i efektivne naknade).

Slika 10: Neto vrijednost imovine OMF-ova i naknade za upravljanje

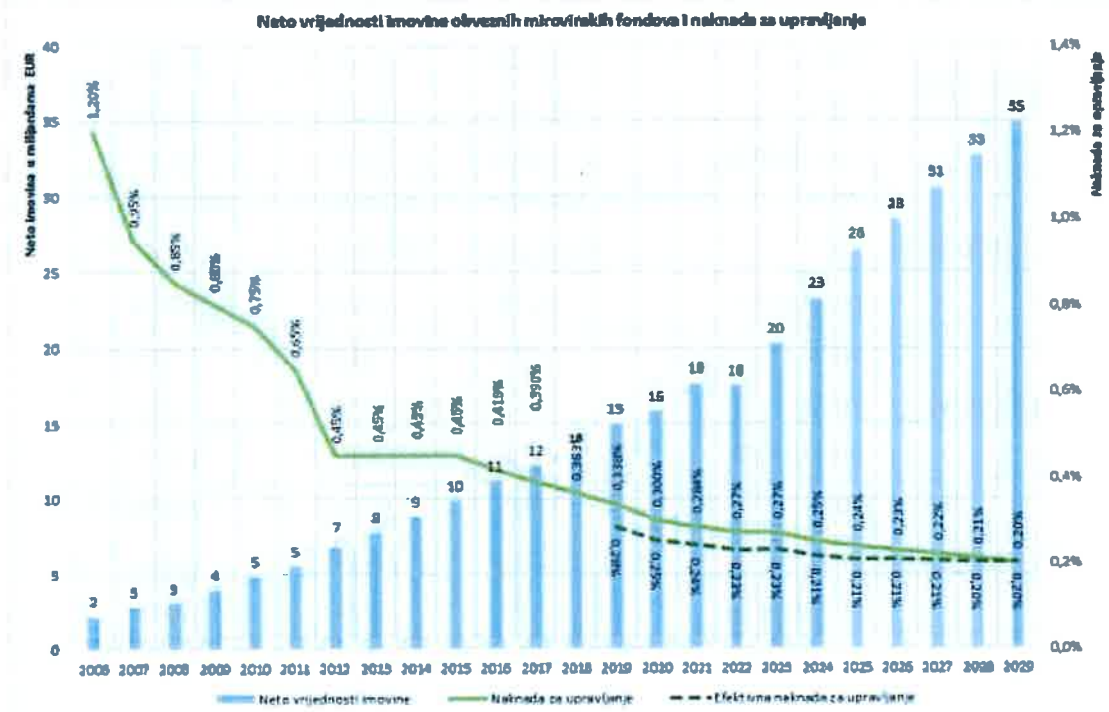

Izlazna naknada naplaćuje se u prve tri godine članstva prilikom promjene društva za upravljanje. Ako se radi o promjeni u prvoj godini članstva, naknada iznosi 0,8% od ukupne imovine na osobnom računu člana, u drugoj godini 0,4%, a u trećoj 0,2%. Članovi OMF-ova mogu promijeniti kategoriju fonda bez plaćanja naknade za izlaz jednom godišnje.

Imovina OMF-a može biti terećena i za naknadu depozitaru te za troškove, provizije ili pristojbe vezane uz stjecanje ili prodaju imovine OMF-a, uključujući i troškove radi zaštite odnosno očuvanja imovine te, sukladno zakonskim izmjenama koje su stupile na snagu početkom 2024. godine, ostale troškove kao što su troškovi vezani uz postupak preuzimanja dioničkog društva, troškovi vanjskih suradnika, troškovi vezani uz stjecanje, prodaju i održavanje nekretnina, ali uz dodatna ograničenja na njihov iznos. Naknada depozitaru ne može biti viša od 0,1% od prosječne godišnje neto vrijednosti OMF-a, a Hanfa svake godine odlukom utvrđuje visinu naknade depozitaru za narednu kalendarsku godinu. Tako je za 2025. godinu Hanfa donijela odluku o najvišoj naknadi u visini 0,018% od osnovice, tj. od ukupne imovine fonda umanjene za obveze spram ulaganja. Naknada depozitaru koja je teretila imovinu OMF-ova u 2025. godini u iznosila je 0,017% od osnovice kod svih društava.

Za razliku od ostalih zemalja, hrvatska mirovinska društva koja upravljaju OMF-ovima imaju obvezu plaćanja troškova REGOS-a i Hanfe, tj. isti se plaćaju iz prihoda društava za upravljanje, a ne iz imovine fondova. Visina naknade za REGOS u 2025. godini bila je određena u iznosu od 0,45 eura mjesečno po članu OMF-a u (2024.: 0,40 eura). Tijekom 2025. godine naknada Hanfi iznosila je 0,35‰ (2024.: 0,35‰) računano od osnovice koju čini ukupna vrijednosti imovine OMF-ova. Da bi usporedba naknada za upravljanje po državama bila primjerenija, potrebno je naknadu hrvatskih OMF-ova ispraviti za trošak REGOS-a i Hanfe. U tom bi slučaju naknada za upravljanje koju mirovinska društva uprihode za 2025. godinu iznosila 0,14%. U tablici 5 dan je prikaz naknada za REGOS i Hanfu koje su obračunate mirovinskim društvima u 2025. godini.

Tablica 5: Naknade za REGOS i Hanfu obračunate u 2025. godini (u tisućama eura), a odnose se samo na poslovanje OMF-ova

Mirovinsko društvo	2025. godina	
	Naknada za REGOS	**Naknada za Hanfu**
Allianz ZB d.o.o.	4.075	3.215
Erste d.o.o.	2.330	1.424
PBZ CO d.d.	2.756	1.675
Raiffeisen d.d.	3.637	2.436
Ukupno	**12.798**	**8.750**

Mirovinska društva su u 2025. godini ostvarila ukupne prihode u iznosu od 77 milijuna eura (2024.: 70 milijun eura) što je porast od 9,8% u odnosu na prethodnu godinu. Osim prihoda od upravljanja mirovinskim fondovima, mirovinska društva su ostvarila i dodatne prihode od upravljanja vlastitim kapitalom, a koji je većim dijelom uložen u dužničke papire i instrumente novčanog tržišta što je evidentirano u tablici 6 pod stavkom ostali prihodi.

Tablica 6: Prihodi i rashodi Društava u 2025. godini (u tisućama eura)

	Allianz ZB d.o.o.*	Erste d.o.o.*	PBZ CO d.d.	Raiffeisen d.d.*
Naknada od uplaćenih doprinosa	94	6	0	11
Naknada od ukupne imovine fonda	28.719	12.916	11.456	21.207
Naknada za izlaz	9	4	0	24
Prihodi od upravljanja fondom	**28.822**	**12.926**	**11.456**	**21.242**
Ostali prihodi	558	580	581	591
Ukupni prihodi	**29.380**	**13.506**	**12.037**	**21.833**
Naknada za Hanfu	3.461	1.501	1.675	2.580
Naknada za REGOS	4.134	2.358	2.788	3.691
Troškovi marketinga i CRM-a	384	719	150	1.363
Ostali troškovi	6.425	346	36	44
Rashodi od upravljanja fondom	**14.404**	**4.924**	**4.649**	**7.678**
Troškovi osoblja	3.392	2.830	2.613	2.224
Ostali troškovi	1.081	1.313	1.229	1.882
Amortizacija	433	395	140	526
Rashodi od poslovanja društva	**4.906**	**4.538**	**3.982**	**4.632**
Ukupni rashodi	**19.310**	**9.462**	**8.631**	**12.310**
Dobit prije poreza	**10.070**	**4.044**	**3.406**	**9.523**
Porez	1.816	726	614	1.716
Neto dobit	**8.254**	**3.318**	**2.792**	**7.807**

*Društva Allianz ZB d.o.o., Erste d.o.o. i Raiffeisen d.d. upravljaju s obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima

Tijekom 2025. godine mirovinska društva su i dalje nastavila ulagati dodatna sredstva u informatičke sustave i programska rješenja u cilju unaprjeđenja i poboljšanja učinkovitosti poslova upravljanja imovinom fondova. Također, mirovinska društva ulagala su u projekte za osnaživanje financijske pismenosti. U želji da pruže što kvalitetniju uslugu svojim članovima mirovinska društva su u 2025. godini ulagala dodatna sredstva u komunikaciju i izvještavanje, a što je dodatno podiglo razinu transparentnosti prema članovima.

Prema izvještajima o sveobuhvatnoj dobiti prikazanih u tablici 6, ukupni rashodi mirovinskih društava u 2025. godini iznosili su 49,7 milijuna eura (2024.: 44,4 milijuna eura), od toga su naknade za REGOS iznosile 12,97 milijuna eura (2024.: 11,2 milijuna eura), a za Hanfu 9,2 milijuna eura (2024.: 8,1 milijuna eura). Neto dobit za sva četiri mirovinska društva u 2025. godini iznosila je 22,2 milijuna eura (2024.: 20,9 milijuna eura), tj. ista je veća za 6% od neto dobiti iz prethodne godine.

6. Utjecaj na razvoj gospodarstva i državnih financija Republike Hrvatske

Nakon vrlo dobrih 2023. i 2024. godine za financijska tržišta, optimizam je na početku 2025. godine bio iznimno visok, posebice nakon izbora Donalda Trumpa za američkog predsjednika. Početni optimizam djelomično je zasjenila pojačana nesigurnost oko carina, odnosno trgovinskih sporazuma između Sjedinjenih Američkih Država i drugih globalnih sila, da bi se nesigurnosti u nastavku godine pojačale,

primarno u sukobima na Bliskom istoku. Usprkos svemu navedenom, te gotovo dnevnim promjenama geopolitičkih odnosa i konstantnih pregovora između globalnih lidera, veliki dio dioničkih tržišta ostvario je dvoznamenkasti rast, primarno potaknuto optimizmom oko umjetne inteligencije i primjene iste u svim sferama života. Domaće i tržišta u srednjoj i istočnoj Europi u istom razdoblju bilježe još značajnije pozitivne pomake, u većini slučajeva s rastom od preko 20%, a kao rezultat pozitivnih poslovnih rezultata, ali i optimizma povezanog s povećanim budžetom Njemačke te potencijalnim mirovnim sporazumom Rusije i Ukrajine.

Hrvatsko gospodarstvo se i u ovoj godini pokazalo otpornim na sve navedene negativne vanjske faktore, posebice nestabilnost u trgovinskim tokovima te i dalje raste po stopama iznad 3 posto, značajno iznad prosjeka Europske unije i vlastitih dugogodišnjih prosjeka, a očekivanja relevantnih institucija ukazuju kako će u budućnosti rast biti samo blago usporen. Rastu i dalje najviše doprinosi osobna potrošnja, potaknuta rastom plaća, ponajviše u javnom sektoru, ali i uz značajan doprinos investicija. Turizam i dalje nastavlja pružati pozitivan doprinos gospodarstvu, uz niži rast volumena, a veći cijena, dok se u idućoj godini očekuje i snažan priljev sredstava iz EU fondova. U ovakvom makroekonomskom okruženju obveznice Republike Hrvatske kreću se na povijesno niskoj premiji u odnosu na referentne stope njemačkih obveznica, dok je kreditni rejting Republike Hrvatske dobiven od glavnih rejting agencija na razini A- uz stabilne ili pozitivne izglede. Paralelno, dioničko tržište u 2025. godini nastavlja sa snažnim dvoznamenkastim rastom. Osim navedenog, potencijalni ulazak Republike Hrvatske u OECD te značajne investicije u Njemačkoj nude potencijalan pozitivan doprinos rastu domaćeg gospodarstva, dok geopolitički sukobi potencijalno mogu negativno utjecati na isto.

OMF-ovi su i u 2025. nastavili sa diverzifikacijom portfelja prema stranim tržištima. Udio domaćih obveznica u portfeljima mirovinskih fondova spustio se ispod 40%, dok je prije samo dvije godine on bio i iznad 50%. S druge strane, udio inozemnih obveznica povećao se sa nepunih 9% s kraja 2023. na gotovo 17%. Bez obzira na to, mirovinski fondovi i dalje imaju ulogu jednog od ključnih čimbenika stabilnosti lokalnih financijskih tržišta i dugoročnog financiranja Republike Hrvatske na domaćem i međunarodnom tržištu. Naravno, to više dolazi do izražaja u trenucima veće kolebljivosti i korekcije tržišta nego u trenucima optimizma i pozitivnih trendova.

Od ukupno četiri izdanja državnih obveznica u 2025., tri izdanja realizirana su na lokalnom tržištu, dok je jedno izdanje realizirano na međunarodnom tržištu. Ukupan iznos izdanja iznosio je 6,0 milijardi eura, a oko 14% navedenih izdanja završilo je u vlasništvu obveznih mirovinskih fondova. Veći fokus na izdanje takozvanih narodnih obveznica potisnulo je institucionalne investitore u drugi plan čime je udio mirovinskih fondova u izdanjima nešto niži od razina iz prijašnjih godina, ali je i dalje značajan.

Nadalje, prema podacima s kraja 2025. godine OMF-ovi u svojim portfeljima drže gotovo 30% ukupno izdanih hrvatskih obveznica, što na lokalnom tržištu, a što euroobveznica. Zadnjih godina se taj udio smanjuje, što je, s obzirom na veći fokus Ministarstva financija na plasman dužničkih papira prema građanstvu s jedne strane te nastavak diverzifikacije imovine mirovinskih fondova prema stranim tržištima, i očekivano. Činjenica da se to odvija u trenutku kada je uveden euro, kada je stanovništvu omogućeno direktno ulaganje u državne dužničke papire i kada je kreditni rejting Republike Hrvatske na povijesno visokim razinama, a premija hrvatskih obveznica u u odnosu na referentne stope njemačkih obveznica na povijesno niskim razinama, čini ovu tranziciju korisnom za sve sudionike.

Korporativna aktivnost na strani izdavanja novih dužničkih vrijednosnih papira i u 2025. godini nije bila značajna. Ipak, u odnosu na samo jedno izdanje u 2024. godini, u 2025. godini uvrštene su 3 korporativne obveznice izdavatelja Span d.d., Bosqar d.d. i Atlantic Grupa d.d., u ukupnom iznosu od 210 milijuna eura. Obveznice izdavatelja Span d.d. i Bosqar d.d. bile su tzv. održive (ESG) obveznice koje osim očekivanog prinosa uključuju i očekivane pozitivne učinake za izdavatelja u segmentu održivog poslovanja.

U 2025. godini mirovinski fondovi bili su značajno više aktivni na domaćem dioničkom tržištu, kako na strani kupnje i na strani prodaje, tako i kroz sudjelovanje na inicijalnim javnim ponudama dionica. Nakon duljeg razdoblja pojedinačnih godišnjih izdanja, u protekloj godini na domaćoj burzi ostvarile su se tri inicijalne javne ponude dionica izdavatelja ING-GRAD d.d., Žito d.d. i Tokić d.d., a kod kojih su mirovinski fondovi bili ključni ulagatelji. Prodaja dionica na tržištu je uglavnom bila uzrokovana snažnim porastom vrijednosti dionica koja je uzrokovala značajan porast izloženosti prema pojedinom izdavatelju (Končar grupa d.d., Hrvatski telekom d.d.).

Likvidnost domaćeg tržišta je u porastu, međutim, iz perspektive mirovinskih fondova kao najvećih investitora na domaćem tržištu, mirovinska društva smatraju da je i dalje najprimjerenija strategija ulaganja upravo kroz izravne dokapitalizacije odabranih izdavatelja te sudjelovanje u inicijalnim javnim ponudama. Izdavatelji su na taj način u mogućnosti sniziti troškove zaduženja i optimizirati kapitalnu strukturu, povećati profitabilnost te stvoriti pretpostavke za realizaciju planiranih kapitalnih ulaganja ili širenja putem preuzimanja drugih društava. Mirovinska društva ostaju snažno prisutna i pružaju podršku razvoju domaćeg tržišta kapitala.

U pogledu korporativnog upravljanja, mirovinska društva su donedavno mogla u nadzorne odbore društava u koja su uložila imovinu fondova predlagati i imenovati isključivo nezavisne stručnjake, čime se onemogućavalo izravno članstvo društvima za upravljanje u nadzornim odborima. Recentne zakonske izmjene otvorile su mogućnost imenovanja i članova društava na navedene pozicije ukoliko društva to ocijene primjerenim, a što se očitovalo u promjenama u sastavima nadzornih odbora u protekloj godini. Mirovinska društva nastavljaju kroz aktivno dioničarstvo (glasanjem na skupštinama izdavatelja sukladno prije definiranim smjernicama) podizati razinu korporativnog upravljanja te se zalažu za uvođenje najboljih praksi u korporativnom upravljanju. Cilj je unaprijediti poslovne procese izdavatelja i povećati njihovu održivu razinu profitabilnosti, uz istovremeno smanjivanje rizika poslovanja. Sukladno tome, mirovinska društva aktivno potiču prelazak izdavatelja u viši segment uređenog tržišta Zagrebačke burze (iz redovitog na službeno ili vodeće tržište), čime se povećava transparentnost poslovanja i standard korporativnog upravljanja.

Tijekom 2025. godine nastavila se diverzifikacija i povećanje izloženosti mirovinskih fondova u alternativne oblike ulaganja imovine, konkretno putem ulaganja u nekretnine te alternativne investicijske fondove na domaćem i inozemnom tržištu.

7. Osvrt na usklađenje obveznih mirovinskih fondova s Uredbom DORA

Uredba (EU) 2022/2554 o digitalnoj operativnoj otpornosti financijskog sektora, poznata kao DORA (Digital Operational Resilience Act), predstavlja jedan od ključnih regulatornih okvira Europske unije za jačanje otpornosti financijskih institucija na informacijsko-komunikacijske (IKT) rizike. Cilj uredbe je osigurati visoku razinu sigurnosti mrežnih i informacijskih sustava koji podupiru poslovne procese financijskih subjekata te smanjiti rizik od poremećaja uzrokovanih kibernetičkim incidentima ili tehnološkim kvarovima.

Uredba se počela primjenjivati 17. siječnja 2025. godine, no u hrvatskom zakonodavnom okviru primjena na društva za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima odgođena je do 1. siječnja 2026. godine, kako bi se tim subjektima omogućilo dodatno vrijeme za prilagodbu regulatornim zahtjevima.

Usklađivanje obveznih mirovinskih fondova s DORA uredbom predstavlja važan korak u jačanju otpornosti financijskog sustava na digitalne prijetnje, osobito imajući u vidu da ti fondovi upravljaju značajnim dijelom imovine građana. U kontekstu sve izraženije digitalizacije financijskih usluga te sve češćih i sofisticiranijih kibernetičkih napada, uspostava jedinstvenog i standardiziranog okvira za upravljanje IKT rizicima doprinosi većoj stabilnosti financijskog tržišta. Istodobno se time povećava razina zaštite interesa članova mirovinskih fondova te jača povjerenje javnosti u institucije koje upravljaju njihovom dugoročnom štednjom.

Iako provedba Uredbe DORA zahtijeva značajna ulaganja u tehnologiju, procese i stručne kapacitete, dugoročno pridonosi povećanju sigurnosti financijskog sustava i povjerenja građana u institucije koje upravljaju njihovom mirovinskom štednjom.

8. Projekti financijske pismenosti

Sukladno Smjernicama za osnaživanje financijske pismenosti građana Republike Hrvatske (dalje: Smjernice), kao i temeljem Nacionalnog strateškog okvira financijske pismenosti (dalje: Okvir) za razdoblje od 2021 do 2026. godine, UMFO je definirao specifične ciljne skupine za promicanje financijske pismenosti o mirovinskoj štednji. Ciljane skupine kojima se UMFO obraćao tijekom 2025. godine, a kako je to bilo definirano Okvirom, bile su osobe odrasle mlađe dobi, osobe radne dobi te stručna javnost i mediji. U 2025. godini UMFO je proveo nekoliko projekta financijske pismenosti kako je to bilo definirano Smjernicama i Okvirom, a koji su uključivali i projekte koji su se odnosili na financijsko osnaživanje žena.

Projekt FinQuiz by Joško Lokas kombinira edukativni sadržaj, zabavne formate i široku medijsku vidljivost, a realiziran je u suradnji s medijskim kućama 24sata i Večernji list, čime je osigurana snažna distribucija i doseg. Projekt se sastojao od više elementa, a kviz znanja bio je centralni format jer isti potiče aktivno učenje, omogućuje jednostavnu provjeru znanja, povećava angažman publike, prirodno se povezuje s voditeljevim profesionalnim identitetom, čime se postiže autentičnost i veća prihvaćenost. Kviz se sastojao od dva dijela, odnosno dva komunikacijska kanala - pub kviz koji je vodio Joško Lokas i čija su pitanja kreirali Joško Lokas i prof. dr. sc. Dajana Barbić te centralni digitalni kviz izrađen u sklopu kampanje na portalima, a za koji je pitanja osmislila prof. dr. sc. Dajana Barbić. Kviz je bio strukturiran

tako da provjerava osnovno i napredno znanje, educira kroz objašnjenja odgovora te motivira korisnike na ponovni povratak i daljnje učenje. Uz formu kviza objavljena je i serija članaka koji su obrađivali temeljne teme financijske pismenosti, od osnovnih pojmova do praktičnih savjeta. Tekstovi su bili pisani jednostavnim, pristupačnim jezikom, ali uz visoku razinu stručnosti. Također, objavljeni su i kratki video sadržaji (reels) prilagođeni društvenim mrežama, s ciljem privlačenja mlađe publike i pojednostavljivanja ključnih poruka. Ovaj format omogućio je brzu konzumaciju sadržaja i visoku razinu dijeljenja. Projekt je donio specifičan komunikacijski pristup koji se pokazao iznimno učinkovitim u području financijske edukacije.

Projekt „Mirovinski kompas" realiziran u suradnji UMFO-a i Hanza Medije tijekom prosinca 2025. godine uspješno je ostvario postavljene komunikacijske ciljeve u pogledu dosega, vidljivosti i kvalitete konzumacije sadržaja. Projekt je obuhvaćao medijsku platformu i formate na portalu Jutarnjeg lista u rubrici Novac, prisutnost na društvenim mrežama, produkciju native članaka s pripadajućim video formatima, izradu posebnog microsite-a te petodnevnu widget i display kampanju. Kampanja je ostvarila snažan ukupni doseg kroz kombinaciju premium pozicija, display oglašavanja i native formata. Display formati učinkovito su usmjeravali publiku prema sadržaju, dok su native članci bili ključni nositelj vrijednosti kampanje. Posebno se ističu članci edukativnog i savjetodavnog karaktera, koji su ostvarili najviše stope dovršenosti i najdulje vrijeme čitanja. Poseban microsite i rubrika dodatno su doprinijeli strukturiranom i kontekstualnom pristupu temi, omogućivši dublje informiranje korisnika. Projekt na Jutarnjem listu bio je kombinacija edukativnih tekstova koje su pratili video sadržaji (reels) te objave na društvenim mrežama. Producirana su četiri video sadržaja koje su vodila poznata televizijska lica.

Microsite SPECIJAL na portalu Journal.hr bio je usmjeren na žene i muškarce kroz serijal od sedam lifestyle orijentiranih native članaka edukativnog sadržaja s ciljem jačanja financijske pismenosti. Projekt se provodio u razdoblju od kraja listopada do sredine prosinca 2025., a tijekom kojeg je ostvaren značajan doprinos podizanju svijesti o važnosti štednje u obveznim mirovinskim fondovima i razumijevanju prinosa koje oni ostvaruju. Pri tome je poseban naglasak stavljen na osnaživanje žena u preuzimanju kontrole nad vlastitom financijskom budućnošću.

9. Mirovinski sustav i očekivane mirovine

Mirovinska reforma u Republici Hrvatskoj provedena prije 25 godina prvenstveno je imala za cilj stabiliziranje mirovinskog sustava i stvaranje temelja za dugoročan i održiv mirovinski sustav koji će odgovoriti na sva nepovoljna kretanja koja na njega imaju utjecaj. Izrazito nepovoljna demografska kretanja sa sve većim brojem umirovljenika, sve manjim brojem radno aktivnog stanovništva i nemogućnosti proračunskog financiranja budućih mirovina bili su razlog uvođenja kapitaliziranog mirovinskog sustava u kojem će osobna imovina u OMF-ovima, koji čine osnovu II. stupa, predstavljati osnovicu za isplatu mirovina budućih umirovljenika.

Dodatno, akumuliranje štednje u II. stupu imalo je za cilj i smanjivanje mirovinskih izdataka koji se financiraju iz uplate doprinosa i proračuna, povećanje odgovornosti pojedinca za svoju socijalnu sigurnost u starosti i stimuliranje duljeg ostanka u svijetu rada. Naime, mirovina iz II. stupa izravno ovisi o visini kapitaliziranih doprinosa i očekivanom trajanju života, čime se kombinirani mirovinski sustav

prilagođava demografskim promjenama. Posljedično, kombinirani mirovinski sustav temeljen na tri stupa omogućava dugoročno višu razinu mirovina uz nižu stopu doprinosa.

Zakonom o obveznim mirovinskim fondovima iz 2014. godine, definirana su tri OMF-a različitih kategorija, tj. različitih strategija ulaganja: A, B i C. Radi se, naime, o modelu cjeloživotnog ulaganja imovine OMF-ova na način da je svakoj dobnoj kategoriji članova OMF-ova ponuđena primjerena strategija ulaganja koja u konačnici osigurava optimalno upravljanje imovinom, kako članova koji su na početku štednje za mirovinu, tako i onih članova koji su pri kraju svoje štednje i odlasku u mirovinu. Time se hrvatski mirovinski sustav ubraja u naprednije mirovinske sustave, koji osim tri stupa koji će biti izvor budućih mirovina i unutar II. stupa članovima omogućava da izborom portfelja aktivno utječu na visinu svoje mirovinske štednje, kao što je to već omogućeno putem III. stupa koji je dobrovoljan.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju, kojeg je Sabor Republike Hrvatske usvojio u prosincu 2018., donio je značajnu novost vezanu uz kombinirane mirovine iz I. i II. stupa. Naime, prijašnjim zakonskim rješenjem osiguranici koji su u mirovinu odlazili iz kombiniranog sustava nisu imali pravo na dodatak na mirovinu iz I. stupa. Novim zakonskim rješenjem pravo na dodatak na mirovine imaju i osiguranici koji će mirovinu primati iz kombiniranog sustava (I. i II. stupa). Dodatno, prilikom podnošenja zahtjeva za starosnu ili prijevremenu starosnu mirovinu omogućen je istup iz obveznog mirovinskog osiguranja individualne kapitalizirane štednje (II. stupa) i osiguranicima koji su obvezno bili osigurani u oba mirovinska stupa, a na dan 1. siječnja 2002. su bili mlađi od 40 godina.

Ako osiguranik izabere ostanak u II. stupu, onda se uz priznanje prava na osnovnu mirovinu određuje i mirovina iz II. stupa prema programu mirovinskog osiguravajućeg društva (MOD), a sredstva s osobnog računa prenose se u MOD s kojim sklapa ugovor o mirovini. Osiguranici koji biraju ostanak u II. stupu mogu podići 20% sredstava s osobnog računa u MOD-u na temelju ugovora o mirovini, a ista se mogu isplatiti samo korisnicima starosne i prijevremene starosne mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju. Dodatno, isplata se može ugovoriti samo ako je osnovna starosna, odnosno prijevremena starosna mirovina, veća od najniže mirovine prema Zakonu o mirovinskom osiguranju uvećana za 20%.

Izmjenama Zakona koje su stupile na snagu 1. siječnja 2024. godine, a odnose se na izjednačavanje dodatka na mirovinu od 27% i na dio mirovine iz I. stupa za mirovinski staž od uvođenja II. stupa, tj. od 1. siječnja 2002. godine, u potpunosti su izjednačeni osiguranici koji će mirovinu primati iz kombiniranog sustava (I. i II. stupa) s onima koji će koristiti mirovinu samo iz I stupa.

9.1. Ostvarivanje prava na starosnu/prijevremenu starosnu mirovinu iz II. stupa od 1. siječnja do 31. prosinca 2025. godine[1]

Od 1. siječnja 2019. godine svim osiguranicima koji su osigurani u oba mirovinska stupa omogućeno je da u postupku ostvarivanja prava na starosnu ili prijevremenu starosnu mirovinu izaberu žele li ostvariti mirovinu samo iz I. stupa (generacijska solidarnost) ili mirovinu iz I. i II. stupa (individualna kapitalizirana štednja) osobnom izjavom Središnjem registru osiguranika (REGOS).

Kako bi član OMF-a mogao odabrati povoljniju mirovinu, REGOS putem mrežnog servisa prikuplja informativne izračune mirovina od Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (HZMO) i mirovinskih osiguravajućih društava (MOD) i dostavlja ih na kućnu adresu člana fonda. U 2025. godini REGOS je dostavio informativne izračune mirovina na kućne adrese za 16.298 budućih korisnika mirovine. Osobnu izjavu o izboru mirovine u 2025. godini dalo je ukupno 16.106 osiguranika, od čega je 10.836 osiguranika (67,28%) odabralo mirovinu samo iz I. stupa, a 5.270 osiguranika (32,72%) odabralo mirovinu iz I. i II. stupa. U izvještajnom razdoblju REGOS je zbog mirovine iz II. stupa zatvorio 5.393 osobnih računa i doznačio u MOD-ove ukupno kapitalizirana sredstva sa osobnih računa u iznosu od 196 milijuna eura. Budući korisnik mirovine s izabranim MOD-om sklapa Ugovor o mirovini, a MOD iz doznačenih sredstava isplaćuje mirovinu iz II. stupa prema sklopljenom Ugovoru.

Ako je osnovna starosna, odnosno osnovna prijevremena starosna mirovina iz I. stupa mirovinskog osiguranja veća od najniže mirovine prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, budući korisnik mirovine iz II. stupa može se odlučiti za djelomičnu, jednokratnu novčanu isplatu u visini do najviše 20% od ukupne doznake kapitaliziranih sredstava prenesene MOD-u. Djelomičnu jednokratnu isplatu korisniku starosne i prijevremene starosne mirovine isplaćuje MOD nakon sklopljenog Ugovora o mirovini. U razdoblju od 01.01.2019. do 31.12.2025. godine ukupno je u isplati bilo 22.557 ugovora za starosnu/prijevremenu starosnu mirovinu, a jednokratnu isplatu primilo je 18.986 korisnika (84,16%).

Pri svakoj isplati mirovine, kao i pri jednokratnoj isplati do najviše 20% od ukupno kapitaliziranih sredstava doznačenih MOD-u, mirovinsko osiguravajuće društvo obračunava i uplaćuje porez na dohodak sukladno Zakonu o porezu na dohodak te korisniku mirovine isplaćuje neto iznos. Temeljem konačnog obračuna poreza na dohodak kojeg obračunava Porezna uprava, korisnik mirovine može imati obvezu za uplatu poreza ili povrat više plaćenog poreza na dohodak, ovisno o ostvarenim primitcima i korištenim osobnim odbicima u toj godini.

Uvođenjem dodatka od 27% na osnovnu mirovinu iz I. stupa, osigurana je primjerenija razina mirovina iz oba stupa. Odabiru kombinirane mirovine pridonijela je i mogućnost ostvarivanja prava na jednokratnu isplatu u visini do najviše 20% od ukupne doznake prenesene MOD-u. Promatrajući trenutne pokazatelje, broj mirovina iz oba stupa u 2025. godini je veći u odnosu na prethodne dvije godine i zbog većeg iznosa sredstava na osobnim računima članova fonda i trenda rasta vrijednosti obračunskih jedinica svih kategorija fonda (A, B i C). U budućnosti se može očekivati sve veći udio

[1] Izvor: REGOS, Ostvarivanje prava na starosnu/prijevremenu starosnu mirovinu iz obveznog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje (II. stup) od 01.01.2025. do 31.12.2025. godine uz statističke pokazatelje

mirovina iz oba stupa u odnosu na mirovine samo iz I. stupa, jer će i iznosi sredstava na osobnim računima članova fonda biti veći.

9.2. Učinci reforme mirovinskog sustava

Udio imovine mirovinskih fondova u veličini nacionalne ekonomije, mjereno udjelom u BDP-u, predstavlja ključni indikator značaja pojedinog mirovinskog sustava. Na slici 12. dan je usporedni prikaz udjela imovine mirovinskih fondova u BDP-u s državama OECD-a za 2024. godinu za koju imamo usporedive podatke.

Slika 12: Udio imovine mirovinskih fondova u BDP-u pojedinih država u 2024. godini

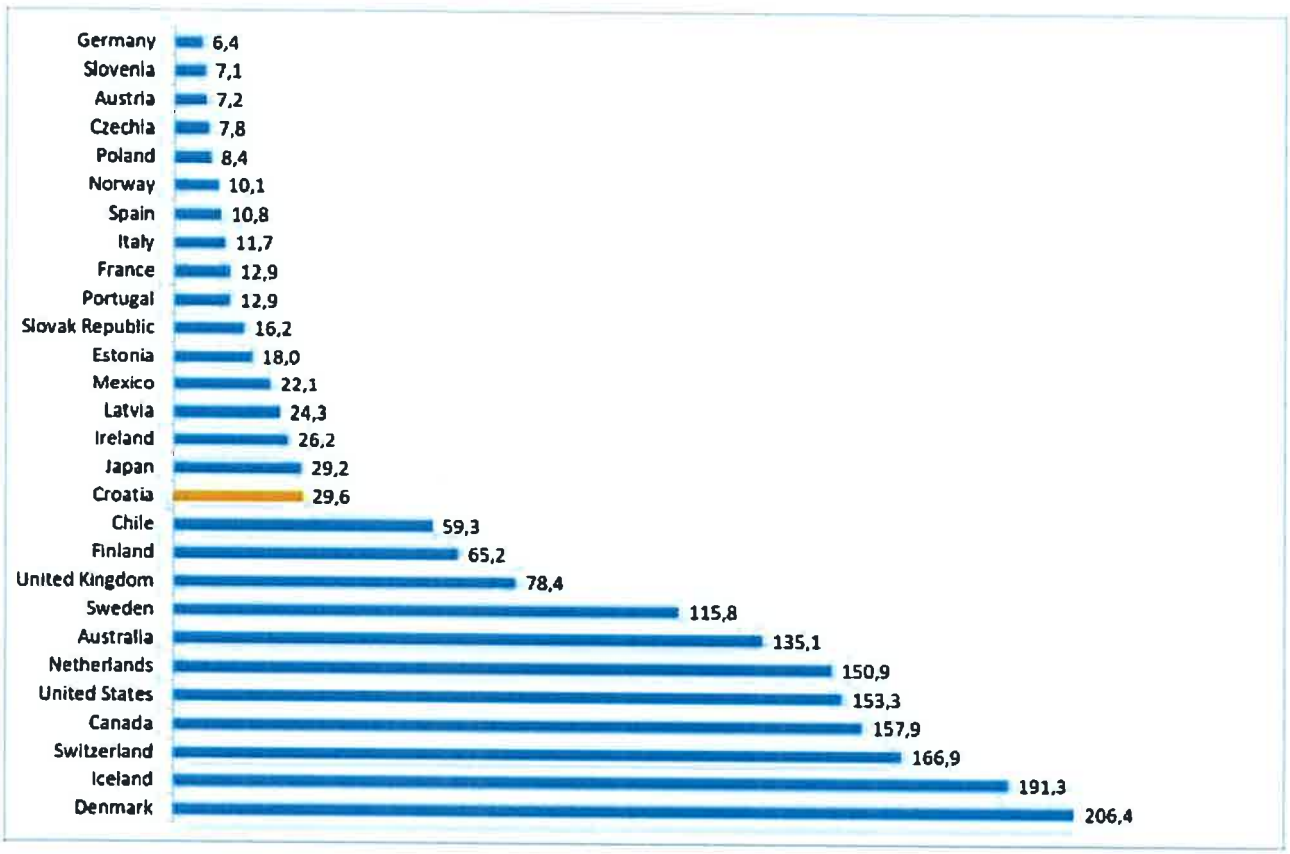

Izvor: OECD Pension Markets in Focus 2025.

Po definiciji OECD-a mirovinski sustav određene države svrstava se u zrele mirovinske sustave onda kada imovina mirovinskog sustava premaši minimum od 20% udjela u BDP-u.

9.3 Dugoročne projekcije održivosti mirovinskog sustava u Republici Hrvatskoj

Mirovinski sustavi u svijetu, pa tako i u Republici Hrvatskoj, predmet su rasprava i propitivanja dugoročne održivosti i smjera kretanja u budućnosti. Globalna demografska kretanja u kojima stanovništvo stari i pogoršava se omjer radno aktivnog stanovništva i umirovljenika te sve veća izdvajanja za isplate mirovina, predstavljaju izazov i za razvijene države koje preispituju postojeće modele.

Mercer CFA Institute Global Pension Indeks[2] trenutno obuhvaća analizu 52 mirovinska sustava u svijetu čime obuhvaća 65% ukupne svjetske populacije, a po prvi puta je u 2023. godini analizirao i mirovinski sustav Republike Hrvatske. Naime, na inicijativu UMFO-a, MERCER i CFA Institute prihvatili su prijedlog uvrštenja mirovinskog sustava RH u svoju analizu i to je prvi mirovinski sustav iz zemalja srednje i istočne Europe koji je uključen u Global Pension Index nakon Poljske.

Global Pension Index (GPI) uspoređuje mirovinske sustave te ih ocjenjuje vodeći se trima ključnim kriterijima:

1. Adekvatnost – kriterij koji pokazuje koje benefite budući umirovljenici mogu očekivati od sustava,
2. Održivost – kriterij koji pokazuje može li postojeći sustav nastaviti isporučivati definirane benefite uvažavajući demografske i financijske izazove,
3. Integritet – kriterij koji pokazuje jesu li privatni mirovinski fondovi regulirani na način koji podupire dugoročno povjerenje korisnika u sustav.

Komparativna analiza za 2024. i 2025. godinu pokazuje da je mirovinski sustav Republike Hrvatske izbalansiran po sva tri navedena i ključna kriterija. U 2025. rezultati su sljedeći:

- Po kriteriju održivosti mirovinski sustav u RH ocijenjen je višom ocjenom od većine mirovinskih sustava zapadne Europe, na primjer, francuskog, njemačkog, irskog, talijanskog, portugalskog, španjolskog. Dodatno, ima višu ocjenu od prosječne ocjene svih obuhvaćenih sustava, tj. ocjena za RH je 60,5, a prosječna iznosi 55,3.
- Po kriteriju integriteta, hrvatski mirovinski sustav također ima višu ocjenu od prosječne ocjene svih obuhvaćenih sustava i ona iznosi 83,2, a prosječna iznosi 74,7.
- Po kriteriju adekvatnosti, hrvatski mirovinski sustav je u 2023. godini bio ocijenjen nižom ocjenom od prosječne ocjene svih obuhvaćenih mirovinskih sustava, dok je u 2024. zabilježio napredak i ocjena po ovom kriteriju je bila 66,8 u odnosu na prosjek 64,7. U 2025. godini ocjena je iznosila istih 66,8 kao i u prethodnoj godini, a prosjek je iznosio 66,1.

Analiza za 2023. godinu ukazivala na ključni izazov, a koji se odnosio na povećanje adekvatnosti mirovinskog sustava u Republici Hrvatskoj. Pri tome je bilo navedeno da treba svakako voditi računa da se postizanjem navedenog cilja ne ugrozi održivost sustava, kao što je to, na primjer, bio slučaj u nekim zapadnoeuropskim zemljama među kojima se izdvajaju Italija, Portugal, Španjolska i Austrija.

Rezultati analize za 2024. godinu pokazuju da je hrvatski mirovinski sustav napredovao po sva tri ključna kriterija i ukupna vrijednost indeksa je sa 62,3 u 2023. godini povećana na 67,2 u 2024. godini. Vrijednost ukupnog indeksa prvenstveno je povećana s obzirom na povećanje indeksa koji se odnosi na adekvatnost, a radi povećanja neto zamjenske stope prve mirovine i zadnje plaće.

Rezultati analize za 2025. godinu pokazuju da je hrvatski mirovinski sustav napredovao po kriterijima integriteta i održivosti i zadržao ocjenu adekvatnosti. Vrijednost ukupnog indeksa sa 67,2 u 2024. godini na 68,7 u 2025. godini, a povećanje je prvenstveno rezultat ažuriranih podataka o gospodarskom rastu koje je objavio Međunarodni monetarni fond.

---

[2] https://www.mercer.com/insights/investments/market-outlook-and-trends/mercer-cfa-global-pension-index